

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ
MESSER TEHNOGAS A.D ZA 2012.GODINU**

Beograd, april 2013.

S A D R Ź A J:

I. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA	4
1. Finansijski izveštaj za 2012. godinu	4
1.1. Bilans stanja	5
1.2. Bilans uspeha	8
1.3. Izveštaj o tokovima gotovine	10
1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu	12
1.5. Napomene uz finansijske izveštaje	16
2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2012. godinu (u celini)	51
II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA	100
1. Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja Društva, a naročito finansijsko stanje u kome se Društvo nalazi i podaci važni za procenu stanja imovine Društva	101
2. Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama Društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje Društva izloženo.....	104
3. Svi važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema	104
4. Svi značajniji poslovi sa povezanim licima	105
5. Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja.....	105
III. PODACI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA	105
IV. IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	105
1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan	105
2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom.....	105
3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja.....	105
V. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA .	106
VI. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA (u celini)	106
VII. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA (u celini)	106
VIII. NAPOMENA	106

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ a.d., iz Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2012.GODINU

I. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1. Finansijski izveštaj za 2012. godinu

- **Bilans stanja**
- **Bilans uspeha**
- **Izveštaj o tokovima gotovine**
- **Izveštaj o promenama na kapitalu**
- **Napomene uz finansijski izveštaj)**

Popunjiva pravno lice - preduzetnik	
07011458 Maticni broj	2011 Sifra delatnosti
100002942 PIB	
Popunjiva Agencija za privredne registre	
750 1 2 3 Vrsta posla	19 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS STANJA

7005013834232

na dan 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Grupna oznaka pozicije	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Telesna godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		8477486	8032363
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	14	769	780
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		4173227	4103861
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	15	4151548	4080772
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007	16	21679	23089
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		4303490	3927722
030 do 032, 039 (deo)	1. Ucesca u kapitalu	010	17	4033942	3638765
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011	17	269548	288957
	B. OBRTNA IMOVINA (013+014+015)	012		4339179	3173487
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013	18	353556	299833
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		3985623	2873654
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016	19	1614115	1273553
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		651	651
23 minus 237	3. Kratkorocni finansijski plasmani	018	20	2216931	1422891
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	21	134310	164318

Grupa računa RBGUB	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020	22	19616	12241
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021		14516	9566
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		12831181	11215416
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		12831181	11215416
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		42235	95433
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101	23	12101950	10381544
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1870863	1870863
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		1295602	1295602
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105			
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108		8935485	7215079
35	VIII. GUBITAK	109			
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		729231	830981
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112	24	97364	97364
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113	25	0	40803
414, 415	1. Dugorocni krediti	114		0	40803
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		631867	692814
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117	26	0	21384
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	27	565608	616748
45 i 46	4. Ostale kratkorocne obaveze	120	28	803	776
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121	29	41636	36958
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		23820	16948

- u hiljadama dinara

Grupa računa račun	POZICIJA	AOP	Napomena bilog	IZNOS	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	123		0	2891
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		12831181	11215416
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125	30	42235	95433

U Beogradu, dana 19.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

_____

Zakonski zastupnik

_____

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

07011458 Maticni broj		Popunjiva pravno lice - preduzetnik 2011 Sifra delatnosti		100002942 PIB	
Popunjiva Agencija za privredne registre					
750 1 2 3		19		20 21 22 23 24 25 26	
Vrsta posla					

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS USPEHA

7005013834249

u period 01.01.2012 do 31.12.2012

- u hiljadama dinara

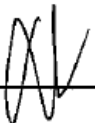
Grupa radna- redov	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		5717102	5522503
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	5	5595928	5446670
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		12978	8313
630	3. Povecanje vrednosti zaliha ucinaka	204		24481	17025
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205		1048	6443
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	6	84763	56938
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		4112359	4288182
50	1. Nabavna vrednost prodane robe	208	7	399733	341283
51	2. Troškovi materijala	209	7	1457626	1754234
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210	8	761893	752773
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	9	534471	598862
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	10	958636	841030
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		1604743	1234321
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	11	610431	219319
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	11	163877	123775
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217	12	26241	58179
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218	12	266739	219101
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		1810799	1168943
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221		0	9585
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		8864	0

- u hiljadama dinara

Grupa računa račun	OPREZIVANJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		1801935	1178528
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225	13	89369	71509
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226			
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227	13	7840	17722
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		1720406	1124741
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	Ä...Ä" NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233		2	1
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

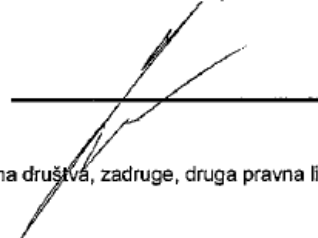
u Beogradu, dana 19. 2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj	2011 Šifra delatnosti	100002942 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005013834256

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

P O Z I C I J A	AOP	I z n o s	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	6176936	6089473
1. Prodaja i primljeni avansi	302	6158211	6042323
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	434	837
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	18291	46313
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	4768920	4580695
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	3348782	3229118
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	761893	752773
3. Placene kamate	308	1293	2877
4. Porez na dobitak	309	82497	76050
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	574455	519877
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1408016	1508778
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II -I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	351099	97564
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315	20505	21209
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	105719	76355
5. Primljene dividende	318	224875	0
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	1828934	1465954
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320	421184	1000929
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	613710	456153
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	794040	8872
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324	1477835	1368390

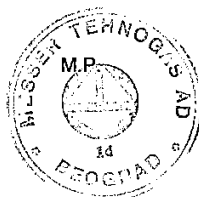
- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325		
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327		
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	62187	23020
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	62187	23020
3. Finansijski lizing	332		
4. Isplacene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	62187	23020
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	6528035	6187037
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	6660041	6069669
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	0	117368
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	132006	0
Ä...Ä". GOTOVINA NA POCETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	164318	69779
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	129883	67839
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	27885	90668
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	134310	164318

U Beogradu, dana 19.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

_____

Zakonski zastupnik

_____

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10 , 101/12 i 118/12)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj	2011 Sifra delatnosti	100002942 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3	19	20 21 22 23 24 25 26
Vrsta posla		

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005013834270

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Red br.	O P I S	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)		Ostali kapital (racun 309)		Neuplacen upisan kapital (grupa 31)		Emisiona premija (racun 320)	
			AOP		AOP		AOP		AOP	
	1		2		3		4		5	
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	401	1865984	414	4879	427		440	13371	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441		
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442		
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	404	1865984	417	4879	430		443	13371	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444		
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445		
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	407	1865984	420	4879	433		446	13371	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447		
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448		
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	410	1865984	423	4879	436		449	13371	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411		424		437		450		
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438		451		
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	413	1865984	426	4879	439		452	13371	

Red. br.	OPIS	AOJF	Rezerve (racun 321, 322)	AOJF	Revalorizacione rezerve (racun 330 i 331)	AOJF	Nerealizovani dobiti po osnovu razlika od vrednosti (racun 332)	AOJF	Nerealizovani gubitci po osnovu razlika od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	453	1282231	466		479		492	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	456	1282231	469		482		495	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471		484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	459	1282231	472		485		498	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	462	1282231	475		488		501	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476		489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464		477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	465	1282231	478		491		504	

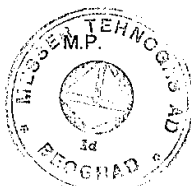
- u hiljadama dinara

Redni broj	Opis	505	506	507	508	509	510	511	512	513
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	505	6090338	518		531		544		9256803
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545		
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546		
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	508	6090338	521		534		547		9256803
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	1124741	522		535		548		1124741
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510		523		536		549		
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	511	7215079	524		537		550		10381544
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551		
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552		
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	514	7215079	527		540		553		10381544
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515	1720406	528		541		554		1720406
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516		529		542		555		
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	517	8935485	530		543		556		12101950

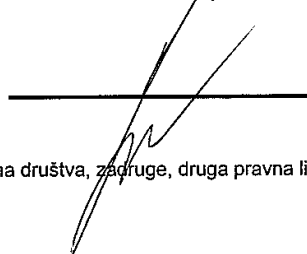
Red. broj	Opis	1002	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	569	

U Beogradu, dana 19.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

„Messer Tehnogas“ AD Beograd

Napomene uz finansijske izveštaje za 2012. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

"Messer Tehnogas" AD Beograd (u daljem tekstu "Preduzeće") je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 10 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore. U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%
Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Preduzeće je zapošljavalo 354 radnika na dan 31. decembra 2012. godine. (363 radnika na dan 31. decembra 2011. godine), a prosečnom broju zaposlenih u toku godine na bazi stanja krajem svakog meseca je 357.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 46/2006, 111/2009, 99/11) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010, 101/12, 118/12), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2010. godine. Rukovodstvo društva je usvojilo finansijski izveštaj 21.02.2013

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti,

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode. Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.6 – Obezvređenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obezvređenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 33(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Preduzeće nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2012. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima izveštavanja.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Društva, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Društvo vlasnik:

- Progas, Nikšić, Republika Crna Gora, 100%
- Messer Bleona, Kosovska Mitrovica, 100%
- Messer BH Gas, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 100%
- Messer Aligas, Istanbul, Turska, 99%
- Messer Albagas, Albanija, 100%.

Društvo nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Društvo sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2012	2011
USD	86,1763	80,8662
EUR	113,7183	104,6409

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivni dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan sastavljanja bilansa stanja krediti se prikazuju po nominalnoj vrednosti umanjenoj za iznos otplaćenih rata. U slučaju kada se proceni da postoji objektivni dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknativog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na prilog gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredjenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvredjenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvredjenja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana za kupce u zemlji i 90 dana za kupce u inostranstvu, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Generalni direktor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Generalni direktor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od dana u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godina, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2012	Procenjeni vek trajanja u godinama	2011	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterka oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i altati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno

identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Biološka sredstva

Društvo nije imalo biološka sredstva

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene. Utvrđivanje prosečne ponderisane cene vrši se posle svakog ulaza materijala.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Društvo nije imalo finansijske lizinge.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Društvo, na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2012. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2012. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, zakonske rezerve, statutarne rezerve i neraspoređenu dobit.

Kapital Društva obrazovan je iz uloženi sredstava osnivača Društva u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Društva, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenom za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenom za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti, dobiti od prodaje materijala, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode, koji se evidentiraju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije o ogranku

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora. Društvo najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) *Rizik od promene kursa stranih valuta*

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2012. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	608		3	64.911	134.310
Potraživanja	5.655			971.038	1.614.115
Kratkoročni finansijski plasmani	12.986		190	723.811	2.216.931
Učešća u kapitalu				4.033.942	4.033.942
Ostala potraživanja	2.110	10		48.478	289.815
Ukupno	21.359	10	193	5.842.180	8.289.113
Kratkoročne finansijske obaveze					
Obaveze iz poslovanja	951		93	449.447	565.608
Dugoročne obaveze					
Ostale obaveze	71			58.175	66.259
Ukupno	1.022	0	93	507.622	631.867
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2012	20.337	10	100	5.334.558	7.657.246

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2011. godine:

U hiljadama	EUR	CHF	USD	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	16			162.644	164.318
Potraživanja	4.745			777.032	1.273.553
Kratkoročni finansijski plasmani	4.103		205	976.972	1.422.891
Učešća u kapitalu				3.638.765	3.638.765
Ostala potraživanja	2.472		7	42.611	301.849
Ukupno	11.336	0	212	5.598.024	6.801.376
Kratkoročne finansijske obaveze	204			37	21.384
Obaveze iz poslovanja	1.595	11	12	447.930	616.748
Dugoročne obaveze	390			40.803	40.803
Ostale obaveze	85			48.679	57.573
Ukupno	2.274	11	12	537.449	736.508
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2011	9.062	-11	200	5.060.575	6.064.868

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2012	2011
Finansijska sredstva	2.486.479	1.681.563
Finansijske obaveze		
Razlika	2.486.479	1.681.563
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	134.310	164.318
Finansijske obaveze		78.857
Razlika	134.310	85.461

Društvo ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2012. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	134.310				134.310
Potraživanja	1.533.409	80.706			1.614.115
Kratkoročni finansijski plasmani	2.216.931				2.216.931
Učešća u kapitalu				4.033.942	4.033.942
Ostala potraživanja	19.616	11.785	44.537	213.877	289.815
Ukupno	3.904.266	92.491	44.537	4.247.819	8.289.113
Kratkoročne finansijske obaveze					0
Obaveze iz poslovanja	537.328	28.280			565.608
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	66.259				66.259
Ukupno	603.587	28.280	0	0	631.867
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2012	3.300.680	64.210	44.537	4.247.819	7.657.246

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2011. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	164.318				164.318
Potraživanja	1.012.943	260.610			1.273.553
Kratkoročni finansijski plasmani	1.409.806	13.085			1.422.891
Učešća u kapitalu				3.638.765	3.638.765
Ostala potraživanja		12.241	46.722	242.886	301.849
Ukupno	2.587.067	285.936	46.722	3.881.651	6.801.376
Kratkoročne finansijske obaveze		21.384			21.384
Obaveze iz poslovanja	597.418	19.330			616.748
Dugoročne obaveze			40.803		40.803
Ostale obaveze	57.573				57.573
Ukupno	654.991	40.714	40.803	0	736.508
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2011	1.932.076	245.222	5.919	3.881.651	6.064.868

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima značajan broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 134.310 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 164.318 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Društvo limitira izloženost prema kreditnom riziku time što vrši ulaganje svojih sredstava samo u visoko likvidne hartije od vrednosti onih pravnih lica koja imaju zadovoljavajući kreditni rejting. Rukovodstvo Društva ne očekuje da može doći do neispunjenja obaveza druge ugovorne strane po ovom osnovu.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012	2011
Kupci u zemlji - bruto	2.048.758	1.747.972
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	411.334	160.475
- ostali bruto	329.926	366.829
Ispravka vrednosti kupaca	1.333.319	1.127.039
Ukupno	1.456.699	1.148.237

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

u hiljadama RSD	Bruto	Ispravka vrednosti	Bruto	Ispravka vrednosti
	2012	2012	2011	2011
Nedospela potraživanja	1.213.667		944.603	
Docnja od 0-30 dana	131.155		104.215	
Docnja od 31-60 dana	108.339		93.320	
Docnja od 61-90dana	90.865	87.327	88.463	82.364
Docnja od 91-180 dana	168.004	168.004	187.934	187.934
Docnja od 181-360 dana	260.032	260.032	169.133	169.133
Docnja preko 360	817.956	817.956	687.608	687.608
Ukupno	2.790.018	1.333.319	2.275.276	1.127.039

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobi preduzeća.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

	2012	2011
Obaveze po osnovu kredita - ukupno	0	62.187
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	134.310	164.318
Neto dugovanja	0	0
Sopstveni kapital	12.101.950	10.381.544
Kapital - Ukupno	12.101.950	10.381.544
Koeficijent zaduzenosti	0	0

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u bilansu stanja i neto dugovanja.*

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE

U hiljdama RSD	2012	2011
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	342.336	214.792
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	149.361	193.396
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	4.183.889	4.139.740
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	920.342	898.742
Ukupno	5.595.928	5.446.670

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljdama RSD	2012	2011
Prihodi od zakupnina	56.297	46.204
Ostali poslovni prihod	28.466	10.734
Ukupno	84.763	56.938

7. TROŠKOVI MATERIJALA I NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodate robe:

U hiljdama RSD	2012	2011
Nabavna vrednost prodate robe	399.733	341.283
Ukupno	399.733	341.283

Troškovi materijala:

U hiljdama RSD	2012	2011
Troškovi materijala za izradu	408.452	384.852
Troškovi ostalog materijala	90.270	84.882
Troškovi goriva i energije	958.904	1.284.500
Ukupno	1.457.626	1.754.234

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljdama RSD	2012	2011
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	570.940	568.607
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	97.615	98.067
Troškovi naknada po ugovoru o delu	16.416	14.893
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	2.234	1.337
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	7.252	9.589
Troškovi naknade fizičkim licima	1.655	1.423
Ostali lični rashodi i naknade	65.781	58.857
Ukupno	761.893	752.773

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi amortizacije -Ukupno	534.471	503.198
nekretnina postrojenja i opreme	533.516	502.357
nematerijalnih ulaganja	955	841
Troškovi rezervisanja	0	95.664
Ukupno	534.471	598.862

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi transportnih usluga	401.151	328.415
Troškovi usluga održavanja	95.139	97.560
Troškovi zakupnina	8.322	6.611
Troškovi sajma	114	1.338
Troškovi reklame i propagande	9.171	5.690
Troškovi ostalih usluga	78.369	82.132
Troškovi neproizvodnih usluga	300.823	256.553
Troškovi reprezentacije	9.348	7.515
Troškovi premija osiguranja	14.144	13.100
Troškovi platnog prometa	2.935	3.425
Troškovi članarina	1.247	1.408
Troškovi poreza	24.507	24.699
Ostali nematerijalni troškovi	13.366	12.584
Ukupno	958.636	841.030

11. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

Finansijski prihodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Finansijski prihodi od povezanih preduzeća	224.875	19.995
Prihodi od kamata	106.154	77.193
Pozitivne kursne razlike	255.039	118.058
Prihodi po osnovu valutne klauzule	7.069	1.051
Ostali finansijski prihodi	17.294	3.022
Ukupno	610.431	219.319

Finansijski rashodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Rashodi kamata	1.293	2.877
Negativne kursne razlike	159.258	116.147
Rashodi po osnovu valutne klauzule	294	3.056
Ostali finansijski rashodi	3.032	1.695
Ukupno	163.877	123.775
Neto finansijski efekat	446.554	95.544

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

Ostali prihodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	20.505	21.209
Dobici od prodaje materijala	895	3.552
Viškovi	66	23
Naplaćena otpisana potraživanja	1.091	
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	1.023	24
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	0	13.215
Ostali prihodi	2.661	20.156
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja	0	0
Ukupno	26.241	58.179

Ostali rashodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	9.967	10.370
Gubici od prodaje materijala	16	1.750
Manjkovi	32	77
Rashodi ugovorene zaštite	0	88
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	19.249	5.489
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	61	6
Ostali nepomenuti rashodi	5.126	10.903
	26.007	
Rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja	206.281	190.418
Ukupno rashodi	266.739	219.101
Neto ostali vanredni efekti	-240.498	-160.922

13. POREZ NA DOBITAK

U hiljadama RSD	2012	2011
Tekući poreski rashodi	89.369	59.520
Odloženi poreski prihodi	7.840	8.257
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	81.529	51.263

14. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti i licence	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
stanje 01.01.2012	8.001	13.891	21.892
Povećanje		944	944
Prenos sa drugih konta		-	-
Smanjenje			-
Kursne razlike			-
Stanje 31.12.2012	8.001	14.835	22.836
Ispravka vrednosti			
stanje 01.01.2012	8.001	13.111	21.112
Amortizacija u toku godine		955	955
Prenos sa drugih konta			-
Smanjenje			-
Stanje 31.12.2012	8.001	14.066	22.067
Sadašnja vrednost 31.12.2012	-	769	769

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na nekretninama, postrojenju i opremi su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Zemljište i građevinski objekti	Postojenja i oprema	Ostala sredstva	Sredstva u pripremi i avansi	Ulaganja u tuđa os. sred.	Ukupno
Nabavna vrednost						
stanje 01.01.2012						
Povećanje	1.104.423	8.196.931	500	291.908	3.423	9.597.185
Prenos sa drugih konta						
Smanjenje	10.849	278.174		323.743		612.766
Prenos sa drugih konta	44.934	178.468		- 233.478		-
Smanjenje	2.425	50.971				53.396
Kursne razlike				84		84
Stanje 31.12.2012	1.157.781	8.602.602	500	382.257	13.499	10.156.639
Ispravka vrednosti						
stanje 01.01.2012						
Amortizacija u toku godine	724.628	4.788.362			3.423	5.516.413
Prenos sa drugih konta	28.674	502.313			1.119	532.106
Smanjenje						-
Smanjenje	2.424	41.004				43.428
Stanje 31.12.2012	750.878	5.249.671			4.542	6.005.091
Sadašnja vrednost 31.12.2012	406.903	3.352.931	500	382.257	8.957	4.151.548

16. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ulaganja u tuđa osnovna sred.
stanje 01.01.2012	63.267
Povećanje	
Prenos sa drugih konta	
Smanjenje	
Kursne razlike	
Stanje 31.12.2012	63.267
Ispravka vrednosti	
stanje 01.01.2012	40.177
Amortizacija u toku godine	1.411
Prenos sa drugih konta	
Smanjenje	
Stanje 31.12.2012	41.588
Sadašnja vrednost 31.12.2012	21.679

17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu

U hiljadama RSD	2012	2011
Učešće u kapitalu Progas Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer Blena Kosovo	22.634	1.580
Učešće u kapitalu Messer BH	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz Turska	2.797.215	2.397.085
Učešće u kapitalu Messer Albagasu Albanija	396.907	396.907
Ukupno učešće u kapitalu povezanih lica	4.033.352	3.612.168

Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	0
Ukupno Tehnogas Helas	0	26.007

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	18.792	18.792
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-18.202	-18.202
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590
Ukupno učešće u kapitalu	4.033.942	3.638.765

Društvo je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2012. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U hiljadama RSD	2012	2011
Ostali dugoročni plasmani	270.046	289.455
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	270.046	289.455
Odsupanje od nominalne vrednosti hartija od vrednosti	0	0
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-498	-498
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	269.548	288.957

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

18. ZALIHE

U hiljadama RSD	2012	2011
Materijal i rezervni delovi	52.606	50.804
Nedovršena proizvodnja	50.999	29.039
Gotovi proizvodi	21.302	19.828
Roba	78.429	73.929
Dati avansi	150.220	126.233
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno zalihe	353.556	299.833

19. POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci u zemlji	2.048.758	1.747.972
Kupci u inostranstvu	741.260	527.304
Potraživanja po osnovu prodaje bruto	2.790.018	2.275.276
Ispravka vrednosti kupaca	-	-
	1.333.319	1.127.039
Potraživanja po osnovu prodaje -neto	1.456.699	1.148.237
Ostala potraživanja iz poslovanja		
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	156.638	121.791
Potraživanja od zaposlenih	216	423
Ostala potraživanja	17.586	21.217
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	-17.024	-18.115
Ostala potraživanja iz poslovanja- neto	157.416	125.316
Saldo potraživanja na dan 31.12.2012	1.614.115	1.273.553

Društvo je sa 30.09.2012. godine poslalo IOS obrasce za uskađivanje potraživanja u zemlji. Društvo je usaglasilo 95% potraživanja u zemlji. Potraživanja od povezanih preduzeća u inostranstvu je 100%.

20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2012	2011
Kratkoročni krediti u zemlji	9.675	13.085
Hartije od vrednosti kojima se trguje	3.784	4.807
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.207.256	1.409.806
Kratkoročni finansijski plasmani bruto	2.220.715	1.427.698
Ispravka vrednosti hartija od vrednosti kojima se trguje	-3.784	-4.807
Kratkoročni finansijski plasmani neto	2.216.931	1.422.891

Ostale kratkoročne finansijske plasmane sačinjavaju u najvećem delu deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka.

21. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2012	2011
Hartije od vrednosti	291	383
Dinarski tekući računi	132.194	161.979
Blagajna	176	128
Devizni tekući računi	1.593	1.686
Ostala novčana sredstva	56	142
Ukupno	134.310	164.318

22. POREZ NA DODATU VREDOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2012	2011
PDV nadoknada poljoprivrednicima za isp. dobra i usluge	5	0
Potraživanje za više plaćen PDV	324	0
Unapred plaćeni troškovi	8.245	2.091
Razgraničenje PDV	1.050	2.183
Ostala AVR	9.992	7.967
Ukupno	19.616	12.241

23. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2012. godine, akcijski kapital se sastoji od **1.036.658** običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene.

U hiljadama RSD	2012	2011
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	8.935.485	7.215.079
Gubitak		
Ukupno	12.101.950	10.381.544

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra je sledeća:

	Broj običnih akcija 2012	% Pravo glasa	Broj običnih akcija 2011	% Pravo glasa
Messer Group	849.396	81,94%	849.396	81,94%
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	18,06%	187.262	18,06%
Ukupno	1.036.658	100,00%	1.036.658	100,00%

Društvo krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

Ukupan akcijski kapital podeljen je na 1.036.658 komada običnih akcija nominalne vrednosti od RSD 1.800,00 po akciji.

Na osnovu odluke skupštine akcionara Preduzeća od 30.09.2005. godine, 114.417 akcija (tj. otkupljenih sopstvenih akcija) treba da bude poništeno. Ovo smanjenje akcijskog kapitala je registrovano kod Centralnog registra za hartije od vrednosti, ali u 2005 ne i kod Agencije za privredne registre Republike Srbije. Smanjenje kapitala kod Agencije za privredne registre Republike Srbije sprovedeno je 23.01.2006.godine

Na AOP 233 je ubačena osnovna zarada po akciji u hiljadama RSD . Osnovna zarada po akciji je 1.660 RSD. U 2011. ona je iznosila 1.085 RSD. Osnovna zarada po akciji je izračunata deljenjem neto dobiti sa ukupnim brojem običnih akcija.

24. DUGOROČNA REZERVISANJA

a) Struktura dugoročnih rezervisanja

Na dan 31. decembra 2011. godine, Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva (RSD 97.364 hiljada RSD)

b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2011. i 2012. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01 2011. godine	14.915
Dodatna rezervisanja	95.664
Iskorišćena rezervisanja	
Ukidanje u korist prihoda	13.215
Stanje na dan 31.12.2011. godine	97.364
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	
Ukidanje u korist prihoda	
Stanje na dan 31.12.2012. godine	97.364

25. DUGOROČNE OBAVEZE

Dospeće navedenih kredita sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012	2011
Period otplate do 1 godine		
Period otplate od 1 do 5 godina		40.803
Period preko 5 godina		
Ukupno	0	40.803

26. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2012	2011
Tekuće dospeće dugoročnih kredita		21.384
Tekuće dospeće obaveze po osnovu finansijskog lizinga		
Ostale tekuće obaveze		
Stanje na dan 31. decembar	0	21.384

Preduzeće je sve obaveze prema Agenciji za privatizaciju za kupovinu kisekane izmirilo.

27. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Primljeni avansi	26.976	19.331
Dobavljači u zemlji	257.604	321.285
Dobavljači u inostranstvu	120.511	153.767
Ostale obaveze iz poslovanja	511	574
Ostale obaveze iz specifičnih poslova	160.006	121.791
Ukupno kratkoročne obaveze	565.608	616.748

28. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2012	2011
Obaveze za zareda i naknade zarada		
Pasivna vremenska razgraničenja		
Ostale obaveze	803	776
Ukupno	803	776

29. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Obaveze za PDV	30.314	24.407
unapred obračunati troškovi	9.044	9.999
Obračunati prihodi budućih perioda	2.278	2.477
	0	75
Ukupno	41.636	36.958

30. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Tuđa roba na zalihama		
Ambalaža drugih lica	10	10
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	40.991	94.189
Ostalo	1.074	1.074
Stanje na dan 31 decembar	42.235	95.433

Ostalo u vanbilansnoj evidencije je zemljište kupljeno za potrebe stambene izgradnje. Tuđa oprema uključuje POS terminale za platne kartice Socete General banke.

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

31. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2012	2011
Neto dobitak	1.720.415	1.124.741
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	1.660,00	1.085,00

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Potraživanja od:	2012 RSD 000	2011 RSD 000
Messer Croatia Plin	157.541	18.656
Messer AlbaGas	49.532	12.682
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	35.898	27.664
Messer Tehnoplina	33.643	18.015
Messer Hungarogaz KFT	29.844	13.149
Messr Bleona	28.370	24.666
Progas Podgorica	18.611	15.562
Messer Bulgaria	18.357	27.761
Messer Romania Gaz S.R.L	2.778	20.007
Messer Italia	2.010	3.127
Messer Group	1569	
Messer Mostar Plin	770	740
Messer Austria	633	583
Messer BH Gas d.o.o	591	121
Messer Ukraina	77	
Messer Aligas		2.695
Ukupno	380.224	185.428

Potraživanja za date avanse	2012 RSD 000	2011 RSD 000
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	106.185	107.857
Ukupno	106.185	107.857

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

Obaveze prema	2012	2011
	RSD 000	RSD 000
Messer Group GMBH	43.258	45.322
Messer Croatia Plin	15.726	2.679
Messer Hungarogaz	7.207	1.411
Castolin	6614	
Messer Austria	6.480	8.041
Messer Gas Pack	2.942	4.986
Messer Cutting system	2069	
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	1.333	11.799
Messer Blena	1137	
ASCO Carbon Dioxid	477	941
Spectron gas	283	
Messer France	237	
Messer Belgium	73	
Messer Tehnogas, Prag		564
Messer BH gas		516
Messer Medical Austria		476
Messer Bulgaria EOOD		153
Ukupno	87.836	76.888

Prihodi sa povezanim licima	2012	2011
	RSD 000	RSD 000
Messer Croatia Plin	209.559	45.665
Messer Bulgaria	137.418	165.194
Messer Hungarogaz KFT	135.694	158.628
Messer Tehnoplina	85.840	45.063
Messer Romania Gaz S.R.L	76.668	98.405
Messer AlbaGas	45.978	21.055
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	43.477	54.808
Messer Italia	21.185	16.135
Messer Mostar Plin	9.991	8.423
Messer Aligaz	9.285	2.577
Progas	8.113	11.872
Messer Bleona	7.764	5.972
Messer Technogas Praha	3.229	
Messer Slovenia	2.776	
Messer Group	1.621	
Messer BH Gas d.o.o.	472	116
Messer Ukraine	79	
Messer Slovenia		2.230
Messer Iberica		543
Ukupno	799.149	636.686

33. POTENCIJALNE OBAVEZE

a) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Društvo je uključeno u izvestan broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2012. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 24, na dan 31. decembra 2012. godine Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 97.364 hiljada.

b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
UniCredit banka -Carinska garancija		5.100
UniCredit banka - Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
UniCredit banka -Ministarstvo životne sredine		2.000
UniCredit banka -KBC Zemun		1.018
Vojvođanska banka -Agencija za privatizaciju RS	250	22.052
UniCredit banka -Nikola Testla		2.895
UniCredit banka -Energoprojekt		1.076
		0
Ukupno		40.991

34. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Povećanje cene električne energije za potrošače na visokom naponu od 1. januara 2013. izazvaće momentalno povećanje troškova i negativan uticaj na rezultat kompanije u narednom periodu. Promena dobavljača električne energije u februaru 2013. godine, čija je cena niža od ponudene cene EPS-a, u manjoj meri će ublažiti negativan uticaj povećanja cene struje na rezultat.

Pored ovog drastičnog povećanja troškova, neizvesna situacija u vezi sa tenderom za strateškog partnera Železare Smederevo, najvećeg kupca Messer Tehnogasa, i zaustavljanje proizvodnje u ovoj čeličani, takođe će imati negativan efekat na rezultat kompanije.

U Beogradu, 21. februar 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i
knjigovodstva

Zakonski
zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2012. godinu (u celini)

KPMG d.o.o. Beograd
Kraljice Natalije 11
11000 Begrade
Serbia

Telephone: +381 11 20 50 500
Fax: +381 11 20 50 560
E-mail: info@kpmg.rs
Internet: www.kpmg.rs

Izveštaj nezavisnog revizora

AKCIONARIMA

MESSER TEHNOGAS A.D. BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Messer Tehnogas A.D., Beograd (u daljem tekstu: „Društvo“) koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2012. godine, bilansa uspeha, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Republici Srbiji i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Republici Srbiji i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2012. godine, poslovni rezultat i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Republici Srbiji.

Ostalo

Finansijski izveštaji Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2011. godine bili su predmet revizije drugog revizora koji je dana 19. marta 2012. godine izrazio pozitivno mišljenje na ove finansijske izveštaje.

Beograd, 19. april 2013. godine

KPMG d.o.o. Beograd

Đorđe Dimić
Ovlašćeni revizor

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj	2011 Šifra delatnosti	100002942 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posta	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS STANJA

7005013834232

na dan 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Svojstva i opis Kod	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		8477486	8032363
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	14	769	780
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		4173227	4103861
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	15	4151548	4080772
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007	16	21679	23089
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		4303490	3927722
030 do 032, 039 (deo)	1. Ucesca u kapitalu	010	17	4033942	3638765
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011	17	269548	288957
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		4339179	3173487
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013	18	353556	299833
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		3985623	2873654
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016	19	1614115	1273553
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		651	651
23 minus 237	3. Kratkorocni finansijski plasmani	018	20	2216931	1422891
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	21	134310	164318

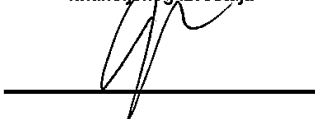
Grupa računa IBGV	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Trećea godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020	22	19616	12241
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021		14516	9566
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		12831181	11215416
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		12831181	11215416
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		42235	95433
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101	23	12101950	10381544
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1870863	1870863
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		1295602	1295602
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105			
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108		8935485	7215079
35	VIII. GUBITAK	109			
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		729231	830981
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112	24	97364	97364
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113	25	0	40803
414, 415	1. Dugorocni krediti	114		0	40803
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		631867	692814
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117	26	0	21384
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	27	565608	616748
45 i 46	4. Ostale kratkorocne obaveze	120	28	803	776
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121	29	41636	36958
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		23820	16948

- u hiljadama dinara

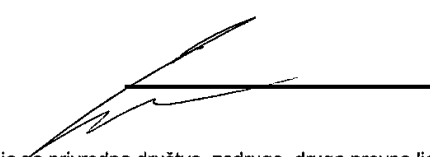
Grupa računa Račun	POZICIJA	AOP	Napomena (100)	IZNOS	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	123		0	2891
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		12831181	11215416
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125	30	42235	95433

U Beogradu, dana 19.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

07011458 Maticni broj	2011 Sifra delatnosti	100002942 PIB
--------------------------	--------------------------	------------------

Popunjiva Agencija za privredne registre

750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26
-----------------------------	----	----------------------

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS USPEHA

7005013834249

u period 01.01.2012 do 31.12.2012

- u hijadama dinara

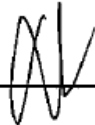
Grupa računa redni broj	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		5717102	5522503
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	5	5595928	5446670
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		12978	8313
630	3. Povećanje vrednosti zaliha ucinaka	204		24481	17025
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205		1048	6443
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	6	84763	56938
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		4112359	4288182
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208	7	399733	341283
51	2. Troškovi materijala	209	7	1457626	1754234
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210	8	761893	752773
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	9	534471	598862
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	10	958636	841030
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		1604743	1234321
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	11	610431	219319
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	11	163877	123775
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217	12	26241	58179
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218	12	266739	219101
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		1810799	1168943
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221		0	9585
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		8864	0

- u hiljadama dinara

Grupa i kategorija rashoda	Pozicija	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		1801935	1178528
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225	13	89369	71509
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226			
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227	13	7840	17722
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		1720406	1124741
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	Ä...Ä" NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233		2	1
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

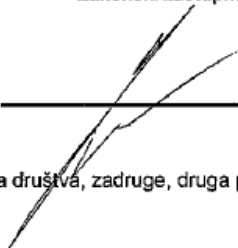
u Beogradu, dana 19.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07011458 Matični broj	2011 Šifra delatnosti	100002942 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005013834256

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

P O Z I C I J A	AOP	I z n o s	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	6176936	6089473
1. Prodaja i primljeni avansi	302	6158211	6042323
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	434	837
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	18291	46313
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	4768920	4580695
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	3348782	3229118
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	761893	752773
3. Placene kamate	308	1293	2877
4. Porez na dobitak	309	82497	76050
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	574455	519877
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1408016	1508778
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II -I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	351099	97564
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315	20505	21209
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	105719	76355
5. Primljene dividende	318	224875	0
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	1828934	1465954
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320	421184	1000929
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	613710	456153
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	794040	8872
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324	1477835	1368390

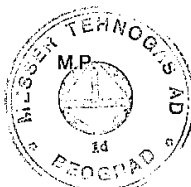
- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	327		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	328		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	62187	23020
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	62187	23020
3. Finansijski lizing	332		
4. Isplacene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	62187	23020
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	6528035	6187037
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	6660041	6069669
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	0	117368
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	132006	0
Ä...Ä. GOTOVINA NA POČETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	164318	69779
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	129883	67839
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	27885	90668
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	134310	164318

U Beogradu, dana 19.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

_____

Zakonski zastupnik

_____

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

07011458 Maticni broj		Popunjiva pravno lice - preduzetnik 2011 Sifra delatnosti		100002942 PIB	
Popunjiva Agencija za privredne registre					
750 1 2 3 Vrsta posla		19		20 21 22 23 24 25 26	

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005013834270

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hijadama dinara

Red br.	O P I S	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	AOP	Ostali kapital (racun 309)	AOP	Neuplacen upisan kapital (grupa 31)	AOP	Emisiona premija (racun 320)
	1		2		3		4		5
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine 2011	401	1865984	414	4879	427		440	13371
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine 2011 (red.br. 1+2-3)	404	1865984	417	4879	430		443	13371
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine 2011 (red.br. 4+5-6)	407	1865984	420	4879	433		446	13371
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine 2012 (red.br. 7+8-9)	410	1865984	423	4879	436		449	13371
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411		424		437		450	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438		451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine 2012 (red.br. 10+11-12)	413	1865984	426	4879	439		452	13371

Red. br.	OPIS	AOFP	Rezerve (racun 321, 322)	AOFP	Revalorizacione rezerve (racun 330 i 331)	AOFP	Nerealizovani dobiti po osnovu razlika od vrednosti (racun 332)	AOFP	Nerealizovani gubici po osnovu razlika od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	453	1282231	466		479		492	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	456	1282231	469		482		495	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471		484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	459	1282231	472		485		498	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	462	1282231	475		488		501	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476		489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464		477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	465	1282231	478		491		504	

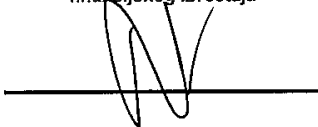

Red br.	Opis	505	Neraspoređena obojata (grupa 34)	507	Gubitak na kapitala (grupa 35)	508	Ukupna povećanja izdaci (red.br. 037-237)	509	Ukupna smanjenja (red.br. 7+8-9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	505	6090338	518		531		544	9256803
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	508	6090338	521		534		547	9256803
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	1124741	522		535		548	1124741
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510		523		536		549	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	511	7215079	524		537		550	10381544
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	514	7215079	527		540		553	10381544
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515	1720406	528		541		554	1720406
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516		529		542		555	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	517	8935485	530		543		556	12101950

Red. br.	Opis	197	Subjektivna iznosa vlasni kapitala (grupa 29)
			124
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine - 2011	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine - 2011 (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine - 2011 (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine - 2012 (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine - 2012 (red.br. 10+11-12)	569	

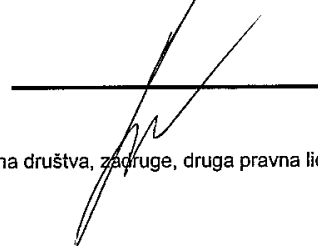
U Beogradu, dana 19.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

„Messer Tehnogas“ AD Beograd
Napomene uz finansijske izveštaje za 2012. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

"Messer Tehnogas" AD Beograd (u daljem tekstu "Preduzeće") je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 10 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore. U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%
Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Preduzeće je zapošljavalo 354 radnika na dan 31. decembra 2012. godine. (363 radnika na dan 31. decembra 2011. godine), a prosečnom broju zaposlenih u toku godine na bazi stanja krajem svakog meseca je 357.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 46/2006, 111/2009, 99/11) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010, 101/12, 118/12), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2010. godine. Rukovodstvo društva je usvojilo finansijski izveštaj 21.02.2013

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode. Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.6 – Obevređenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obevređenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 33(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Preduzeće nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2012. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima izveštavanja.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Društva, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Društvo vlasnik:

- Progas, Nikšić, Republika Crna Gora, 100%
- Messer Bleona, Kosovska Mitrovica, 100%
- Messer BH Gas, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 100%
- Messer Aligas, Istanbul, Turska, 99%
- Messer Albagas, Albanija, 100%.

Društvo nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Društvo sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2012	2011
USD	86,1763	80,8662
EUR	113,7183	104,6409

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan sastavljanja bilansa stanja krediti se prikazuju po nominalnoj vrednosti umanjenoj za iznos otplaćenih rata. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po

osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na prilliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana za kupce u zemlji i 90 dana za kupce u inostranstvu, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Generalni direktor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Generalni direktor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja pošteni vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjene za otplate glavnice, a uvećane ili umanjene za akumuliranu.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od dana u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godina, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2012	Procenjeni vek trajanja u godinama	2011	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterka oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i altati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno

identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Biološka sredstva

Društvo nije imalo biološka sredstva

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene. Utvrđivanje prosečne ponderisane cene vrši se posle svakog ulaza materijala.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Društvo nije imalo finansijske lizinge.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Društvo, na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2012. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2012. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, zakonske rezerve, statutarne rezerve i neraspoređenu dobit.

Kapital Društva obrazovan je iz uloženi sredstava osnivača Društva u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Društva, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjennoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjennoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti, dobiti od prodaje materijala, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode, koji se evidentiraju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije o ogranku

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora. Društvo najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2012. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	608		3	64.911	134.310
Potraživanja	5.655			971.038	1.614.115
Kratkoročni finansijski plasmani	12.986		190	723.811	2.216.931
Učešća u kapitalu				4.033.942	4.033.942
Ostala potraživanja	2.110	10		48.478	289.815
Ukupno	21.359	10	193	5.842.180	8.289.113
Kratkoročne finansijske obaveze					
Obaveze iz poslovanja	951		93	449.447	565.608
Dugoročne obaveze					
Ostale obaveze	71			58.175	66.259
Ukupno	1.022	0	93	507.622	631.867
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2012	20.337	10	100	5.334.558	7.657.246

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2011. godine:

U hiljadama	EUR	CHF	USD	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	16			162.644	164.318
Potraživanja	4.745			777.032	1.273.553
Kratkoročni finansijski plasmani	4.103		205	976.972	1.422.891
Učešća u kapitalu				3.638.765	3.638.765
Ostala potraživanja	2.472		7	42.611	301.849
Ukupno	11.336	0	212	5.598.024	6.801.376
Kratkoročne finansijske obaveze	204			37	21.384
Obaveze iz poslovanja	1.595	11	12	447.930	616.748
Dugoročne obaveze	390			40.803	40.803
Ostale obaveze	85			48.679	57.573
Ukupno	2.274	11	12	537.449	736.508
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2011	9.062	-11	200	5.060.575	6.064.868

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2012	2011
Finansijska sredstva	2.486.479	1.681.563
Finansijske obaveze		
Razlika	2.486.479	1.681.563
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	134.310	164.318
Finansijske obaveze		78.857
Razlika	134.310	85.461

Društvo ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2012. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	134.310				134.310
Potraživanja	1.533.409	80.706			1.614.115
Kratkoročni finansijski plasmani	2.216.931				2.216.931
Učešća u kapitalu				4.033.942	4.033.942
Ostala potraživanja	19.616	11.785	44.537	213.877	289.815
Ukupno	3.904.266	92.491	44.537	4.247.819	8.289.113
Kratkoročne finansijske obaveze					0
Obaveze iz poslovanja	537.328	28.280			565.608
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	66.259				66.259
Ukupno	603.587	28.280	0	0	631.867
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2012	3.300.680	64.210	44.537	4.247.819	7.657.246

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2011. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	164.318				164.318
Potraživanja	1.012.943	260.610			1.273.553
Kratkoročni finansijski plasmani	1.409.806	13.085			1.422.891
Učešća u kapitalu				3.638.765	3.638.765
Ostala potraživanja		12.241	46.722	242.886	301.849
Ukupno	2.587.067	285.936	46.722	3.881.651	6.801.376
Kratkoročne finansijske obaveze		21.384			21.384
Obaveze iz poslovanja	597.418	19.330			616.748
Dugoročne obaveze			40.803		40.803
Ostale obaveze	57.573				57.573
Ukupno	654.991	40.714	40.803	0	736.508
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2011	1.932.076	245.222	5.919	3.881.651	6.064.868

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima značajan broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 134.310 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 164.318 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Društvo limitira izloženost prema kreditnom riziku time što vrši ulaganje svojih sredstava samo u visoko likvidne hartije od vrednosti onih pravnih lica koja imaju zadovoljavajući kreditni rejting. Rukovodstvo Društva ne očekuje da može doći do neispunjenja obaveza druge ugovorne strane po ovom osnovu.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012	2011
Kupci u zemlji - bruto	2.048.758	1.747.972
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	411.334	160.475
- ostali bruto	329.926	366.829
	-	-
Ispravka vrednosti kupaca	1.333.319	1.127.039
Ukupno	1.456.699	1.148.237

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

u hiljadama RSD	Bruto	Ispravka vrednosti	Bruto	Ispravka vrednosti
	2012	2012	2011	2011
Nedospela potraživanja	1.213.667		944.603	
Docnja od 0-30 dana	131.155		104.215	
Docnja od 31-60 dana	108.339		93.320	
Docnja od 61-90dana	90.865	87.327	88.463	82.364
Docnja od 91-180 dana	168.004	168.004	187.934	187.934
Docnja od 181-360 dana	260.032	260.032	169.133	169.133
Docnja preko 360	817.956	817.956	687.608	687.608
Ukupno	2.790.018	1.333.319	2.275.276	1.127.039

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobi preduzeća.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

	2012	2011
Obaveze po osnovu kredita - ukupno	0	62.187
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	134.310	164.318
Neto dugovanja	0	0
Sopstveni kapital	12.101.950	10.381.544
Kapital - Ukupno	12.101.950	10.381.544
Koeficijent zaduzenosti	0	0

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u bilansu stanja i neto dugovanja.*

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE

U hiljdama RSD	2012	2011
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	342.336	214.792
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	149.361	193.396
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	4.183.889	4.139.740
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	920.342	898.742
Ukupno	5.595.928	5.446.670

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljdama RSD	2012	2011
Prihodi od zakupnina	56.297	46.204
Ostali poslovni prihod	28.466	10.734
Ukupno	84.763	56.938

7. TROŠKOVI MATERIJALA I NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodate robe:

U hiljdama RSD	2012	2011
Nabavna vrednost prodate robe	399.733	341.283
Ukupno	399.733	341.283

Troškovi materijala:

U hiljdama RSD	2012	2011
Troškovi materijala za izradu	408.452	384.852
Troškovi ostalog materijala	90.270	84.882
Troškovi goriva i energije	958.904	1.284.500
Ukupno	1.457.626	1.754.234

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljdama RSD	2012	2011
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	570.940	568.607
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	97.615	98.067
Troškovi naknada po ugovoru o delu	16.416	14.893
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	2.234	1.337
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	7.252	9.589
Troškovi naknade fizičkim licima	1.655	1.423
Ostali lični rashodi i naknade	65.781	58.857
Ukupno	761.893	752.773

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izvještaje

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi amortizacije -Ukupno	534.471	503.198
nekretnina postrojenja i opreme	533.516	502.357
nematerijalnih ulaganja	955	841
Troškovi rezervisanja	0	95.664
Ukupno	534.471	598.862

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi transportnih usluga	401.151	328.415
Troškovi usluga održavanja	95.139	97.560
Troškovi zakupnina	8.322	6.611
Troškovi sajma	114	1.338
Troškovi reklame i propagande	9.171	5.690
Troškovi ostalih usluga	78.369	82.132
Troškovi neproizvodnih usluga	300.823	256.553
Troškovi reprezentacije	9.348	7.515
Troškovi premija osiguranja	14.144	13.100
Troškovi platnog prometa	2.935	3.425
Troškovi članarina	1.247	1.408
Troškovi poreza	24.507	24.699
Ostali nematerijalni troškovi	13.366	12.584
Ukupno	958.636	841.030

11. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

Finansijski prihodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Finansijski prihodi od povezanih preduzeća	224.875	19.995
Prihodi od kamata	106.154	77.193
Pozitivne kursne razlike	255.039	118.058
Prihodi po osnovu valutne klauzule	7.069	1.051
Ostali finansijski prihodi	17.294	3.022
Ukupno	610.431	219.319

Finansijski rashodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Rashodi kamata	1.293	2.877
Negativne kursne razlike	159.258	116.147
Rashodi po osnovu valutne klauzule	294	3.056
Ostali finansijski rashodi	3.032	1.695
Ukupno	163.877	123.775
Neto finansijski efekat	446.554	95.544

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

Ostali prihodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	20.505	21.209
Dobici od prodaje materijala	895	3.552
Viškovi	66	23
Naplaćena otpisana potraživanja	1.091	
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	1.023	24
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	0	13.215
Ostali prihodi	2.661	20.156
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja	0	0
Ukupno	26.241	58.179

Ostali rashodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	9.967	10.370
Gubici od prodaje materijala	16	1.750
Manjkovi	32	77
Rashodi ugovorene zaštite	0	88
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	19.249	5.489
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	61	6
Ostali nepomenuti rashodi	5.126	10.903
	26.007	
Rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja	206.281	190.418
Ukupno rashodi	266.739	219.101
Neto ostali vanredni efekti	-240.498	-160.922

13. POREZ NA DOBITAK

U hiljadama RSD	2012	2011
Tekući poreski rashodi	89.369	59.520
Odloženi poreski prihodi	7.840	8.257
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	81.529	51.263

14. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti i licence	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
stanje 01.01.2012	8.001	13.891	21.892
Povećanje		944	944
Prenos sa drugih konta		-	-
Smanjenje			-
Kursne razlike			-
Stanje 31.12.2012	8.001	14.835	22.836
Ispravka vrednosti			
stanje 01.01.2012	8.001	13.111	21.112
Amortizacija u toku godine		955	955
Prenos sa drugih konta			-
Smanjenje			-
Stanje 31.12.2012	8.001	14.066	22.067
Sadašnja vrednost 31.12.2012	-	769	769

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na nekretninama, postrojenju i opremi su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Zemljište i građevinski objekti	Postojenja i oprema	Ostala sredstva	Sredstva u pripremi i avansi	Ulaganja u tuđa os. sred.	Ukupno
Nabavna vrednost						
stanje 01.01.2012	1.104.423	8.196.931	500	291.908	3.423	9.597.185
Povećanje	10.849	278.174		323.743		612.766
Prenos sa drugih konta	44.934	178.468		- 233.478		-
Smanjenje	2.425	50.971				53.396
Kursne razlike				84		84
Stanje 31.12.2012	1.157.781	8.602.602	500	382.257	13.499	10.156.639
Ispravka vrednosti						
stanje 01.01.2012	724.628	4.788.362			3.423	5.516.413
Amortizacija u toku godine	28.674	502.313			1.119	532.106
Prenos sa drugih konta						-
Smanjenje	2.424	41.004				43.428
Stanje 31.12.2012	750.878	5.249.671			4.542	6.005.091
Sadašnja vrednost 31.12.2012	406.903	3.352.931	500	382.257	8.957	4.151.548

16. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ulaganja u tuđa osnovna sred.
stanje 01.01.2012	63.267
Povećanje	
Prenos sa drugih konta	
Smanjenje	
Kursne razlike	
Stanje 31.12.2012	63.267
Ispravka vrednosti	
stanje 01.01.2012	40.177
Amortizacija u toku godine	1.411
Prenos sa drugih konta	
Smanjenje	
Stanje 31.12.2012	41.588
Sadašnja vrednost 31.12.2012	21.679

17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu

U hiljadama RSD	2012	2011
Učešće u kapitalu Progas Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer Blena Kosovo	22.634	1.580
Učešće u kapitalu Messer BH	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz Turska	2.797.215	2.397.085
Učešće u kapitalu Messer Albagasu Albanija	396.907	396.907
Ukupno učešće u kapitalu povezanih lica	4.033.352	3.612.168

Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	0
Ukupno Tehnogas Helas	0	26.007

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	18.792	18.792
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-18.202	-18.202
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590
Ukupno učešće u kapitalu	4.033.942	3.638.765

Društvo je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2012. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U hiljadama RSD	2012	2011
Ostali dugoročni plasmani	270.046	289.455
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	270.046	289.455
Odsupanje od nominalne vrednosti hartija od vrednosti	0	0
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-498	-498
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	269.548	288.957

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

18. ZALIHE

U hiljadama RSD	2012	2011
Materijal i rezervni delovi	52.606	50.804
Nedovršena proizvodnja	50.999	29.039
Gotovi proizvodi	21.302	19.828
Roba	78.429	73.929
Dati avansi	150.220	126.233
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno zalihe	353.556	299.833

19. POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci u zemlji	2.048.758	1.747.972
Kupci u inostranstvu	741.260	527.304
Potraživanjapo osnovu prodaje bruto	2.790.018	2.275.276
Ispravka vrednosti kupaca	-	-
	1.333.319	1.127.039
Potraživanja po osnovu prodaje -neto	1.456.699	1.148.237
Ostala potraživanja iz poslovanja		
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	156.638	121.791
Potraživanja od zaposlenih	216	423
Ostala potraživanja	17.586	21.217
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	-17.024	-18.115
Ostala potraživanja iz poslovanja- neto	157.416	125.316
Saldo potraživanja na dan 31.12.2012	1.614.115	1.273.553

Društvo je sa 30.09.2012. godine poslalo IOS obrasce za uskađivanje potraživanja u zemlji. Društvo je usaglasilo 95% potraživanja u zemlji. Potraživanja od povezanih preduzeća u inostranstvu je 100%.

20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2012	2011
Kratkoročni krediti u zemlji	9.675	13.085
Hartije od vrednosti kojima se trguje	3.784	4.807
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.207.256	1.409.806
Kratkoročni finansijski plasmani bruto	2.220.715	1.427.698
Ispravka vrednosti hartija od vrednosti kojima se trguje	-3.784	-4.807
Kratkoročni finansijski plasmani neto	2.216.931	1.422.891

Ostale kratkoročne finansijske plasmane sačinjavaju u najvećem delu deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka.

21. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2012	2011
Hartije od vrednosti	291	383
Dinarski tekući računi	132.194	161.979
Blagajna	176	128
Devizni tekući računi	1.593	1.686
Ostala novčana sredstva	56	142
Ukupno	134.310	164.318

22. POREZ NA DODATU VREDOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2012	2011
PDV nadoknada poljoprivrednicima za isp. dobra i usluge	5	0
Potraživanje za više plaćen PDV	324	0
Unapred plaćeni troškovi	8.245	2.091
Razgraničenje PDV	1.050	2.183
Ostala AVR	9.992	7.967
Ukupno	19.616	12.241

23. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2012. godine, akcijski kapital se sastoji od **1.036.658** običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene.

U hiljadama RSD	2012	2011
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	8.935.485	7.215.079
Gubitak		
Ukupno	12.101.950	10.381.544

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra je sledeća:

	Broj običnih akcija 2012	% Pravo glasa	Broj običnih akcija 2011	% Pravo glasa
Messer Group	849.396	81,94%	849.396	81,94%
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	18,06%	187.262	18,06%
Ukupno	1.036.658	100,00%	1.036.658	100,00%

Društvo krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

Ukupan aksijski kapital podeljen je na 1.036.658 komada običnih akcija nominalne vrednosti od RSD 1.800,00 po akciji.

Na osnovu odluke skupštine akcionara Preduzeća od 30.09.2005. godine, 114.417 akcija (tj. otkupljenih sopstvenih akcija) treba da bude poništeno. Ovo smanjenje akcijskog kapitala je registrovano kod Centralnog registra za hartije od vrednosti, ali u 2005 ne i kod Agencije za privredne registre Republike Srbije. Smanjenje kapitala kod Agencije za privredne registre Republike Srbije sprovedeno je 23.01.2006.godine

Na AOP 233 je ubačena osnovna zarada po akciji u hiljadama RSD . Osnovna zarada po akciji je 1.660 RSD. U 2011. ona je iznosila 1.085 RSD. Osnovna zarada po akciji je izračunata deljenjem neto dobiti sa ukupnim brojem običnih akcija.

24. DUGOROČNA REZERVISANJA

a) Struktura dugoročnih rezervisanja

Na dan 31. decembra 2011. godine, Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva (RSD 97.364 hiljada RSD)

b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2011. i 2012. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporoze
Stanje na dan 1. 01 2011. godine	14.915
Dodatna rezervisanja	95.664
Iskorišćena rezervisanja	
Ukidanje u korist prihoda	13.215
Stanje na dan 31.12.2011. godine	97.364
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	
Ukidanje u korist prihoda	
Stanje na dan 31.12.2012. godine	97.364

25. DUGOROČNE OBAVEZE

Dospeće navedenih kredita sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012	2011
Period otplate do 1 godine		
Period otplate od 1 do 5 godina		40.803
Period preko 5 godina		
Ukupno	0	40.803

26. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2012	2011
Tekuće dospeće dugoročnih kredita		21.384
Tekuće dospeće obaveze po osnovu finansijskog lizinga		
Ostale tekuće obaveze		
Stanje na dan 31. decembar	0	21.384

Preduzeće je sve obaveze prema Agenciji za privatizaciju za kupovinu kisekane izmirilo.

27. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Primljeni avansi	26.976	19.331
Dobavljači u zemlji	257.604	321.285
Dobavljači u inostranstvu	120.511	153.767
Ostale obaveze iz poslovanja	511	574
Ostale obaveze iz specifičnih poslova	160.006	121.791
Ukupno kratkoročne obaveze	565.608	616.748

28. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2012	2011
Obaveze za zareda i naknade zarada		
Pasivna vremenska razgraničenja		
Ostale obaveze	803	776
Ukupno	803	776

**29. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I
OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**

U hiljadama RSD	2012	2011
Obaveze za PDV	30.314	24.407
unapred obračunati troškovi	9.044	9.999
Obračunati prihodi budućih perioda	2.278	2.477
	0	75
Ukupno	41.636	36.958

30. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Tuđa roba na zalihama		
Ambalaža drugih lica	10	10
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	40.991	94.189
Ostalo	1.074	1.074
Stanje na dan 31 decembar	42.235	95.433

Ostalo u vanbilansnoj evidencije je zemljište kupljeno za potrebe stambene izgradnje. Tuđa oprema uključuje POS terminale za platne kartice Societe General banke.

31. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2012	2011
Neto dobitak	1.720.415	1.124.741
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	1.660,00	1.085,00

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Potraživanja od:	2012 RSD 000	2011 RSD 000
Messer Croatia Plin	157.541	18.656
Messer AlbaGas	49.532	12.682
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	35.898	27.664
Messer Tehnoplina	33.643	18.015
Messer Hungarogaz KFT	29.844	13.149
Messr Bleona	28.370	24.666
Progas Podgorica	18.611	15.562
Messer Bulgaria	18.357	27.761
Messer Romania Gaz S.R.L	2.778	20.007
Messer Italia	2.010	3.127
Messer Group	1569	
Messer Mostar Plin	770	740
Messer Austria	633	583
Messer BH Gas d.o.o	591	121
Messer Ukraina	77	
Messer Aligas		2.695
Ukupno	380.224	185.428

Potraživanja za date avanse	2012 RSD 000	2011 RSD 000
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	106.185	107.857
Ukupno	106.185	107.857

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

Obaveze prema	2012	2011
	RSD 000	RSD 000
Messer Group GMBH	43.258	45.322
Messer Croatia Plin	15.726	2.679
Messer Hungarogaz	7.207	1.411
Castolin	6614	
Messer Austria	6.480	8.041
Messer Gas Pack	2.942	4.986
Messer Cutting system	2069	
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	1.333	11.799
Messer Blena	1137	
ASCO Carbon Dioxid	477	941
Spectron gas	283	
Messer France	237	
Messer Belgium	73	
Messer Tehnogas, Prag		564
Messer BH gas		516
Messer Medical Austria		476
Messer Bulgaria EOOD		153
Ukupno	87.836	76.888

Prihodi sa povezanim licima	2012	2011
	RSD 000	RSD 000
Messer Croatia Plin	209.559	45.665
Messer Bulgaria	137.418	165.194
Messer Hungarogaz KFT	135.694	158.628
Messer Tehnoplina	85.840	45.063
Messer Romania Gaz S.R.L	76.668	98.405
Messer AlbaGas	45.978	21.055
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	43.477	54.808
Messer Italia	21.185	16.135
Messer Mostar Plin	9.991	8.423
Messer Aligaz	9.285	2.577
Progas	8.113	11.872
Messer Bleona	7.764	5.972
Messer Technogas Praha	3.229	
Messer Slovenia	2.776	
Messer Group	1.621	
Messer BH Gas d.o.o.	472	116
Messer Ukraine	79	
Messer Slovenia		2.230
Messer Iberica		543
Ukupno	799.149	636.686

33. POTENCIJALNE OBAVEZE

a) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Društvo je uključeno u izvestan broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjenja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2012. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 24, na dan 31. decembra 2012. godine Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 97.364 hiljada.

b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
UniCredit banka -Carinska garancija		5.100
UniCredit banka - Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
UniCredit banka -Ministarstvo životne sredine		2.000
UniCredit banka -KBC Zemun		1.018
Vojvođanska banka -Agencija za privatizaciju RS	250	22.052
UniCredit banka -Nikola Testla		2.895
UniCredit banka -Energoprojekt		1.076
		0
Ukupno		40.991

34. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Povećanje cene električne energije za potrošače na visokom naponu od 1. januara 2013. izazvaće momentalno povećanje troškova i negativan uticaj na rezultat kompanije u narednom periodu. Promena dobavljača električne energije u februaru 2013. godine, čija je cena niža od ponudene cene EPS-a, u manjoj meri će ublažiti negativan uticaj povećanja cene struje na rezultat.

Pored ovog drastičnog povećanja troškova, neizvesna situacija u vezi sa tenderom za strateškog partnera Železare Smederevo, najvećeg kupca Messer Tehnogasa, i zaustavljanje proizvodnje u ovoj čeličani, takođe će imati negativan efekat na rezultat kompanije.

U Beogradu, 21. februar 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i
knjigovodstva

Zakonski
zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

1. Verodostojan prikaz razvoja I rezultata poslovanja a naročito finansijsko stanje u kome se Društvo nalazi i podaci važni za procenu stanja imovine Društva

Stopa rasta BDP-a Republike Srbije u 2012. godini bila je negativna i iznosila je -2% u odnosu na prethodnu godinu, kao rezultat pada poljoprivrednih aktivnosti, proglašenog vanrednog stanja u februaru zbog ekstremno niskih temperatura, snežnih padavina i zamrznutog Dunava, restrikcija električne energije, kao i zbog povlačenja U.S. Stil-a iz Srbije i prekida proizvodnje. Prognoze za 2013. godinu su malo optimističnije, uz predviđen rast BDP-a od 2% najviše zahvaljujući planiranom izvozu Fiat-a.

Iako je tender za strateškog partnera Železare Smederevo odlagan nekoliko puta tokom 2012. godine, nijedna od zainteresovanih kompanija za preuzimanje ovog velikog industrijskog preduzeća i glavnog izvoznika Srbije nije dostavila ponudu, te su visoke peći u Železari ugašene od jula 2012. godine. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa i neizvesna situacija u vezi sa tenderom i mogući rizici u vezi sa gubitkom tako velikog i značajnog kupca trajala je do kraja 2012. godine.

Usporavanje industrijske proizvodnje, pored ekonomske krize koja se i dalje intenzivno oseća u privredi zemlje, uzrokovali su i parlamentarni i predsednički izbori u maju, kao i vreme posle izbora do formiranja Vlade.

Srbija je 2012. godine imala najniži nivo direktnih stranih investicija za proteklih sedam godina (232 miliona Evra), najviše zbog negativnog efekta prodaje udela grčkog OTE-a u Telekomu Srbije državi.

Lokalna valuta je neprekidno slabila u odnosu na evro od početka godine (104,64 RSD za 1 evro 1. januara, 2012) do sredine avgusta, kada je dostigla istorijski najnižu vrednost od 119,07 RSD za 1 evro. Od početka oktobra, dinar je bio stabilan i održavao vrednost između 113 i 114 RSD za 1 evro do kraja 2012.

U ovoj godini, dinar je nominalno oslabio 7,98% u odnosu na prošlu godinu, dok je indeks potrošačkih cena bio 12,2% u odnosu na 2011. daleko premašivši ciljni okvir Narodne banke Srbije od 4% $\pm$ 1,5%.

Ključni pokazatelji poslovanja Messer Tehnogasa 2012. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA

	31.12.2012.	31.12.2011.
	RSD 000	RSD 000
Poslovni prihodi		
Prihodi od prodaje	5.595.928	5.446.670
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	12.978	8.313
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	24.481	17.025
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	1.048	6.443
Ostali poslovni prihodi	84.763	56.938
Ukupni poslovni prihodi	5.717.102	5.522.503
Poslovni rashodi		
Nabavna vrednost prodate robe	399.733	341.283
Troškovi materijala	1.457.626	1.754.234
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični r	761.893	752.773
Troškovi amortizacije i rezervisanja	534.471	598.862
Ostali poslovni rashodi	958.636	841.030
Ukupni poslovni rashodi	4.112.359	4.288.182
Poslovni dobitak	1.604.743	1.234.321
Finansijski prihodi	610.431	219.319
Finansijski rashodi	163.877	123.775
Ostali prihodi	26.241	58.179
Ostali rashodi	266.739	219.101
Dobitak iz redovnog poslovanja	1.810.799	1.168.943
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	-8.864	9.585
Dobitak pre oporezivanja	1.801.935	1.178.528
Poreski rashod perioda	89.369	71.509
Odloženi poreski rashod perioda	0	0
Odloženi poreski prihod perioda	7.840	17.722
Neto dobitak	1.720.406	1.124.741

Messer Tehnogas je 2012. godine ostvario rast prihoda od prodaje za 3,5% u poređenju sa prethodnom godinom.

BILANS STANJA

AKTIVA	31.12.2012.	31.12.2011.
	RSD 000	RSD 000
Stalna imovina		
Nematerjalna ulaganja	769	780
Nekretnine, postrojenja i oprema	4.151.548	4.080.772
Investicione nekretnine	21.679	23.089
Učešća u kapitalu	4.033.942	3.638.765
Ostali dugoročni finansijski plasmani	269.548	288.957
Ukupna stalna imovina	8.477.486	8.032.363
Obrtna imovina		
Zalihe	353.556	299.833
Potraživanja	1.614.115	1.273.553
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	651	651
Kratkoročni finansijski plasmani	2.216.931	1.422.891
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	134.310	164.318
Porez na dodatu vredost i AVR	19.616	12.241
Ukupna obrtna imovina	4.339.179	3.173.487
Odložena poreska sredstva	14.516	9.566
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	12.831.181	11.215.416
Vanbilansna aktiva	42.235	95.433
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.870.863	1.870.863
Rezerve	1.295.602	1.295.602
Neraspoređena dobit	8.935.485	7.215.079
Ukupan kapital	12.101.950	10.381.544
Dugoročna rezervisanja	97.364	97.364
Dugoročni krediti	0	40.803
Ostale dugoročne obaveze	0	0
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročne finansijske obaveze	0	21.384
Obaveze iz poslovanja	565.608	616.748
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	803	776
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	41.636	36.958
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	23.820	16.948
Ukupno kratkoročne obaveze	631.867	692.814
Odložene poreske obaveze	0	2.891
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	12.831.181	11.215.416
Vanbilans pasiva	42.235	95.433

Uprkos dobrim rezultatima i povećanju imovine Kompanije 2012. godine, nelikvidnost u srpskoj privredi i dalje predstavlja veliki problem i prepreku za poslovne aktivnosti.

2. Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama Društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje Društva izloženo

Prognoze za 2013. godinu su optimističnije u odnosu na predviđanja za 2012. Predviđena stopa rasta BDP-a iznosi 2%, a stopa rasta industrijske proizvodnje 1,6%, međutim, i dalje su značajni rizici od slabijeg priliva inostranih kredita, kao i slabog priliva stranih direktnih investicija (2012. godine iznosile su samo 232 miliona evra). Visoka stopa nezaposlenosti imaće snažan uticaj na finalnu potrošnju (2012. godine stopa je 22,4% sa tendencijom rasta).

Železara Smederevo, ni posle nekoliko odlaganja tendera za strateškog partnera nije dobila nijednu ponudu od zainteresovanih kompanija, tako da su visoke peći ugašene od jula 2012. godine. Najavljeno pokretanje jedne visoke peći 22. aprila 2013. godine, kao i najavljeni pregovori sa predstavnicima Fiata o snabdevanju ove kompanije limovima za automobilske šasije, predstavlja mogućnost da država nakon pokretanja proizvodnje ipak pronade strateškog partnera. Pokretanje proizvodnje u Železari Smederevo imaće veliki uticaj na rast industrijske proizvodnje u Srbiji (udeo čeličane u ukupnoj industrijskoj proizvodnji 2011. godine bio je 5%), kao i jačanje izvoznih aktivnosti zemlje.

Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa, a postrojenje za razlaganje vazduha u Smederevu projektovano je prema profilu potrošnje U.S. Stil-a koji je garantovao ispunjenost proizvodnih kapaciteta za snabdevanje čeličane, te neizvesnost u vezi sa proizvodnjom i opstankom Železare može imati veliki uticaj na Messer Tehnogas, ne samo zbog smanjenja prihoda od prodaje Železari, već i zbog tehničkog rešenja postrojenja Messer Tehnogasa u Smederevu, napravljenog ne za snabdevanje tržišta, već za zadovoljenje tražnje Železare, što će dovesti do višestruko većih troškova električne energije po jedinici proizvoda nego što bi to bilo normalno.

Jednokratno povećanje EPS-ove cene električne energije za potrošače na visokom naponu od skoro 70% od januara 2013. godine u Srbiji jedan od najvećih rizika. Iako je Messer Tehnogas potpisao ugovor o snabdevanju sa drugim snabdevačem, cena električne energije i dalje je skoro 50% viša u odnosu na cenu iz 2012. godine, što će imati veliki uticaj na rast troškova proizvodnje, a tako i nižu dobit od planirane.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2013. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 5.121.384 HRSD i investicije u iznosu od 1.311.011 HRSD.

U pogledu prodajnog programa Kompanije, očekuje se da će zadržati svoj udeo na tržištu i radi na pojedinačnim oblastima kako bi se povećala efikasnost u mnogim segmentima poslovanja. Takođe, plan Kompanije je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i značajan rast investicija u poređenju sa 2012. kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

Glavna investicija Messer Tehnogasa u 2013. godini je izgradnja postrojenja za razlaganje vazduha u Boru vrednog 20 miliona evra, tri puta većeg kapaciteta od dosadašnje fabrike, iz koje će se nova topionica u RTB-u Bor snabdevati gasovima.

3. Svi važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

- dokapitalizacija Messer Aligaza u iznosu tokom prvih tri meseca 2013. godine u iznosu od 865.000 EUR;

- primljena dividenda od Messer BH Gasa 17.4.2013. godine u iznosu od 2.000.000 EUR, na osnovu dobiti ostvarene 2012. godine;
- promena snabdevača električne energije – od 1. januara 2013. godine Messer Tehnogas električnom energijom više ne snabdeva Elektroprivreda Srbije;

4. Svi značajniji poslovi sa povezanim licima

- dokapitalizacija Messer Aligaza u iznosu od 3.547.393 EUR u toku 2012. godine
- dokapitalizacija Messer Bleone u iznosu od 200.000 EUR 2012 godine
- Messer BH Gas, Sarajevo je pozitivno poslovalo 2010. i 2011. godine i ostvarilo dobit. Iz dobiti ostvarene 2010. i 2011. godine, Kompaniji je isplaćena dividenda kao osnivaču, u iznosu od 2 miliona EUR neto;

5. Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja

Društvo nije imalo aktivnosti na polju istraživanja i razvoja

III. PODACI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

IV. IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Društvo primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Društvo je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)

Društvo je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja

V. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujem da je prema mome najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.	
Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Mirko Goranović	Direktor finansija i administracije
Olivera Rogović	Rukovodilac finansija i knjigovodstva

VI. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Godišnji izveštaj društva će biti razmatran na Odboru direktora na sednici koja se održava 07.05.2013. godine. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja

VII. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti društva za 2012. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti

VIII. NAPOMENA

Skupština društva nije usvojila Godišnji izveštaj. Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja biće usvojena na redovnoj godišnjoj skupštini. Odluka o usvajanju godišnjeg izveštaja biće naknadno objavljena u celosti

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Beogradu,

Dana 24.04.2013.

Izvršni direktor

Ernst Bode